

Projektová dokumentace

Implementace překladače jazyka IFJ21

Tým 064, varianta II

Mikhailov Kirill (xmikha00) - 40% (**vedoucí**)
Naumenko Maksim (xnaume01) - 60%
Mazurava Maryia (xmazur08) - 0%

1. Úvod

Hlavním úkolem je naimplementovat v jazyce C překladač jazyka IFJ21, který je zjednodušenou podmnožinou jazyka Teal, staticky typovaného imperativního jazyka.

2. Jednotlivé části překladače

- Lexikální analyzátor
- Syntaktický analyzátor
- Sémantický analyzátor
- Generátor cílového kódu

2.1. Lexikální analyzátor

Jednotka překladače, která začne zpracovávat lexikální jednotky ze vstupního kódu a z nich bude vytvářet tokeny, které budou zařazeny do dalšího zpracování, je realizována v modulu **scanner.c**

Zpracování a rozdělení tokenů na jednotlivé typy jsou řízeny konečným automatem (Obr.1) . Podle přečteného znaku rozhodneme, do kterého stavu toho automatu se musíme přesunout. V tom stavu budeme generovat data, kterými naplníme ten nový token.

Pro zpracování celého lexému a vygenerování dat, které se nám budou dále hodit, používáme **dynamický řetězec(dynamic string)**. Ten dostává znak po znaku dokud se nerozhodneme, že dany lexém je úplně přečten. Pokud dostali jsme nějaké celé číslo, uložíme jej do proměnné s odpovídajícím typem dat uvnitř struktury tokenu a do proměnné **tokenStringVal** uložíme ID proměnné, pokud jedná se o proměnné. Navíc máme funkci pro detekci klíčových slov, takže každý přečtený identifikátor předáváme té funkci a ona rozhoduje, zda se jedná o **keyword** nebo ne.

2.2. Syntaktický analyzátor

Potom ten token je odeslán na syntaktickou analýzu, do modulu **parser.c**. Parser se sestává ze dvou částí : **Bottom-Up** analýza (pro analýzu výrazů) na základě **Precedenční tabulky** (Obr.2) a **Top-Down** analýza s použitím **LL-gramatiky** a **LL-tabulky**(Obr. 3 a 4), která je realizovaná principem **rekurzivního sestupu**.

Současně s analýzou naplňujeme **tabulku symbolů** daty o všech proměnných, funkcích, jejich argumentech a návratových hodnotách, které získáváme v době analýzy.

Máme li variantu zadání, takže tu tabulku museli jsme implementovat jako **hash-table**. Tu jsme měli díky tomu, že jeden z členů týmu měl předmět IJC a měl dobře projekt s tou tabulkou, takže měli jsme strukturu a základní funkce.

V té syntaktické analýze taky inicializujeme nove **uzly AST-stromu**, který je hlavním cílem práce syntaktického analyzátoru. Uzly uchovávají informace o typech operací a jejich operandech(každý uzel má přiřazenou hashovací tabulku)

2.2.1 Precedenční tabulka

$E \rightarrow \text{id}$
 $E \rightarrow \#E$
 $E \rightarrow E * E$
 $E \rightarrow E / E$
 $E \rightarrow E // E$
 $E \rightarrow E + E$
 $E \rightarrow E - E$
 $E \rightarrow E .. E$

$E \rightarrow E < E$
 $E \rightarrow E \leq E$
 $E \rightarrow E > E$
 $E \rightarrow E \geq E$
 $E \rightarrow E == E$
 $E \rightarrow E \sim E$
 $E \rightarrow (E)$

	#	*	/	//	+	-	..	<	<=	>	>=	==	~=	(	)	i	\$
#	*_*	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	*_*	<	>
*	<	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
/	<	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
//	<	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
+	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
-	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
..	<	<	<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
<	<	<	<	<	<	<	<	*_*	*_*	*_*	*_*	*_*	*_*	<	>	<	>
<=	<	<	<	<	<	<	<	*_*	*_*	*_*	*_*	*_*	*_*	<	>	<	>
>	<	<	<	<	<	<	<	*_*	*_*	*_*	*_*	*_*	*_*	<	>	<	>
>=	<	<	<	<	<	<	<	*_*	*_*	*_*	*_*	*_*	*_*	<	>	<	>
==	<	<	<	<	<	<	<	*_*	*_*	*_*	*_*	*_*	*_*	<	>	<	>
~=	<	<	<	<	<	<	<	*_*	*_*	*_*	*_*	*_*	*_*	<	>	<	>
(	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	=	<	*_*
)	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	*_*	>	*_*	>
i	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	*_*	>	*_*	>
\$	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	*_*	<	*_*

Obr.2

Pozn: *_* - žádné pravidlo

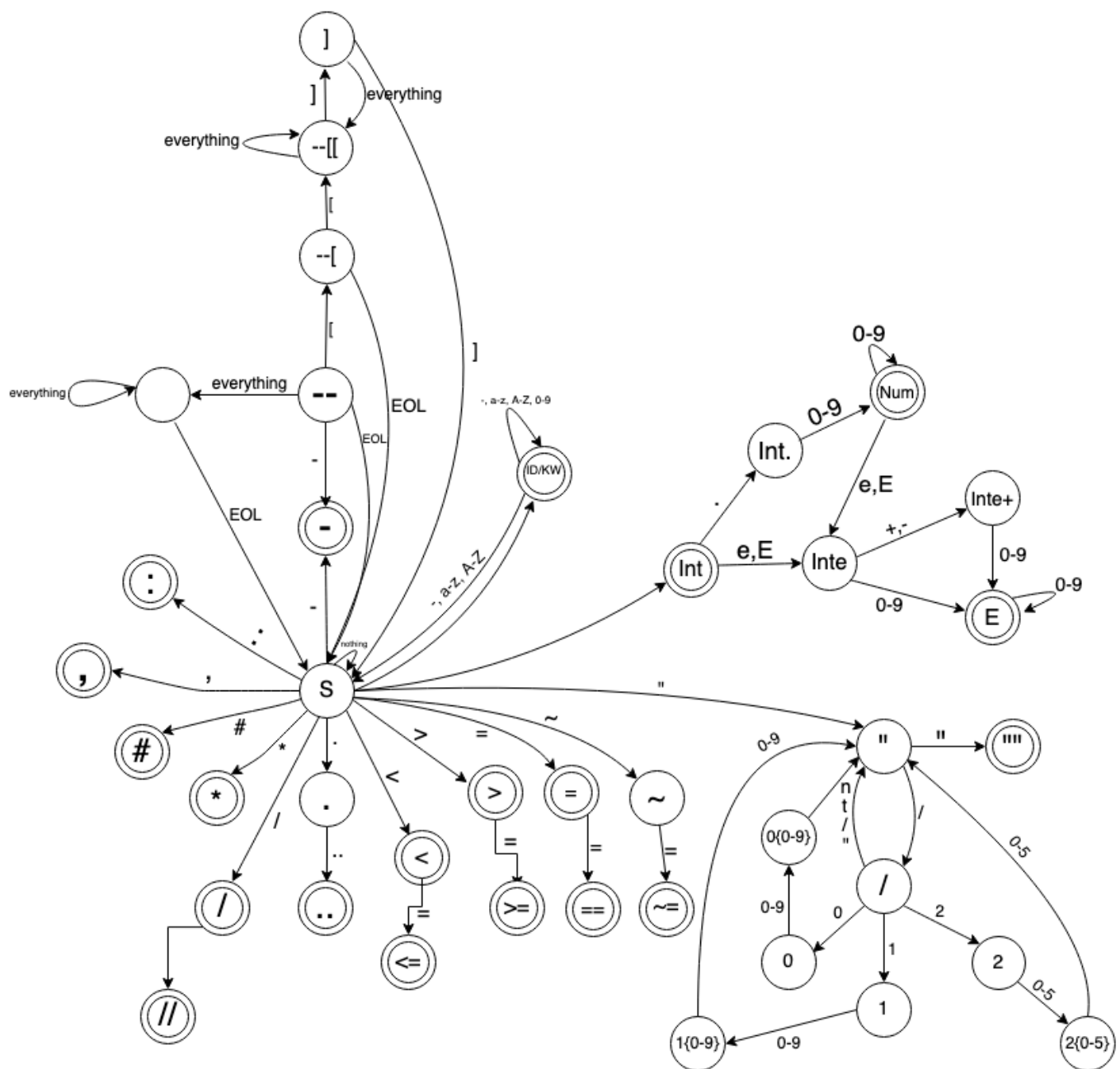
2.2.2 LL-gramatika

1. $\langle \text{prog} \rangle \rightarrow \langle \text{prolog} \rangle \langle \text{func} \rangle \text{eof}$
2. $\langle \text{prolog} \rangle \rightarrow \text{require "ifj21"}$
3. $\langle \text{func} \rangle \rightarrow \epsilon$
4. $\langle \text{func} \rangle \rightarrow \text{global id : function (} \langle \text{list\_of\_datatypes} \rangle \text{) : } \langle \text{list\_of\_return\_datatypes} \rangle$
5. $\langle \text{func} \rangle \rightarrow \text{function id (} \langle \text{list\_of\_parameters} \rangle \text{) : } \langle \text{list\_of\_return\_datatypes} \rangle \langle \text{list\_of\_statements} \rangle$
end
6. $\langle \text{func} \rangle \rightarrow \text{id (} \langle \text{list\_of\_parameters} \rangle \text{)}$
7. $\langle \text{list\_of\_return\_datatypes} \rangle \rightarrow \text{datatype } \langle \text{more\_datatypes} \rangle$
8. $\langle \text{list\_of\_datatypes} \rangle \rightarrow \epsilon$
9. $\langle \text{list\_of\_datatypes} \rangle \rightarrow \text{datatype } \langle \text{more\_datatypes} \rangle$
10. $\langle \text{more\_datatypes} \rangle \rightarrow \epsilon$
11. $\langle \text{more\_datatypes} \rangle \rightarrow , \text{datatype } \langle \text{more\_datatypes} \rangle$
12. $\langle \text{list\_of\_parameters} \rangle \rightarrow \epsilon$
13. $\langle \text{list\_of\_parameters} \rangle \rightarrow \langle \text{parameter} \rangle \langle \text{more\_parameters} \rangle$
14. $\langle \text{more\_parameters} \rangle \rightarrow \epsilon$
15. $\langle \text{more\_parameters} \rangle \rightarrow , \langle \text{parameter} \rangle$
16. $\langle \text{parameter} \rangle \rightarrow \text{id : datatype}$
17. $\langle \text{list\_of\_statements} \rangle \rightarrow \epsilon$
18. $\langle \text{list\_of\_statements} \rangle \rightarrow \langle \text{statement} \rangle \langle \text{list\_of\_statements} \rangle$
19. $\langle \text{statement} \rangle \rightarrow \text{local id : datatype = } \langle \text{expression\_or\_func\_call} \rangle$
20. $\langle \text{statement} \rangle \rightarrow \text{id } \langle \text{more\_ids} \rangle = \langle \text{expression\_or\_func\_call} \rangle$
21. $\langle \text{statement} \rangle \rightarrow \text{if expression then } \langle \text{list\_of\_statements} \rangle \text{ else } \langle \text{list\_of\_statements} \rangle \text{ end}$
22. $\langle \text{statement} \rangle \rightarrow \text{while expression do } \langle \text{list\_of\_statements} \rangle \text{ end}$
23. $\langle \text{statement} \rangle \rightarrow \text{id (} \langle \text{list\_of\_parameters} \rangle \text{)}$
24. $\langle \text{statement} \rangle \rightarrow \text{return } \langle \text{list\_of\_expressions} \rangle$
25. $\langle \text{more\_ids} \rangle \rightarrow \epsilon$
26. $\langle \text{more\_ids} \rangle \rightarrow , \text{id } \langle \text{more\_ids} \rangle$
27. $\langle \text{list\_of\_expressions} \rangle \rightarrow \epsilon$
28. $\langle \text{list\_of\_expressions} \rangle \rightarrow \text{expression } \langle \text{more\_expressions} \rangle$
29. $\langle \text{more\_expressions} \rangle \rightarrow \epsilon$
30. $\langle \text{more\_expressions} \rangle \rightarrow , \text{expression } \langle \text{more\_expressions} \rangle$
31. $\langle \text{expression\_or\_func\_call} \rangle \rightarrow \langle \text{list\_of\_expressions} \rangle$
32. $\langle \text{expression\_or\_func\_call} \rangle \rightarrow \text{id (} \langle \text{list\_of\_parameters} \rangle \text{)}$

2.2.1 LL - tabulka

	require	global	function	id	datatype	local	if	while	return	,
<prog>	1									
<prolog>	2									
<func>		4	5	6						
<list_of_return_datatypes>					7					
<more_datatypes>										11
<list_of_parameters>				13						
<more_parameters>										15
<parameter>				16						
<list_of_statements>				18		18	18	18	18	
<statement>				21		19	21	22	24	
<more_ids>										26
<list_of_expressions>										
<more_expressions>										
<expression_or_func_call>			32							

FSM pro lexikální analýzu

Obr.1

2.3. Sémantický analyzátor

Sémantický analyzátor je implementován v modulu ***parser.c***. stejně jako syntaktický. Udělali jsme to tak, protože při naší struktuře bylo to tím nejlepším řešením. Zjistili jsme, že musíme tu tabulku trochu zlepšit a udělat strukturu ***hash-table scope***(Jednosměrně vázaný seznam tabulek s rozptýlenými položkami), abychom mohli realizovat «viditelnost» uvnitř té analýzy. Každá další položka tohoto seznamu obsahuje tabulku symbolů “urovní výš” (hashTableList->first->symtable reprezentuje tabulku symbolů pro “nejvnějšší” uroveň).Takovéto řešení umožnilo nám provádět kontroly nedefinovaných proměnných, kompatibilitu datových typů při definicích/voláních funkcí atd.

Kontroly datových typů při aritmetických/porovnávacích operacích provádíme pomocí dat, která jsou uložena v uzlech

Všechna chybová hlášení jsou implementována pomocí modulu ***error.c***

3. Týmová spolupráce

Týmová spolupráce tentokrát se stala naším hlavním problémem. Prvních pár týdnů všechno bylo super, dělali jsme schůzky atd. , ale potom jsme zjistili že jeden člen týmu neděla vůbec nic, kromě toho, že chodí na schůzky a občas se ptá, jak to s projektem. Takže dělali jsme ten překladač úplně ve dvou, proto nám chyběl čas na implementaci toho generátoru cílového kódu.

Na komunikování používali jsme aplikaci Discord, tamto jsme udělali svůj kanál a všechno, co se týkalo projektu bylo probíráno tam.

Jako verzovací systém používali jsme GitHub.

3.1 Rozdělení práce

Mikhailov Kirill – Implementace tabulky symbolů, Implementace hash-table-scope, Implementace syntaxického analyzátoru, Implementace sémantického analyzátoru, Implementace lexikálního analyzátoru, dokumentace, testování

Naumenko Maksim – Implementace AST-stromu, Implementace DynamicString, Implementace tokenStack, Implementace syntaxického analyzátoru, Implementace sémantického analyzátoru, Implementace lexikálního analyzátoru, testování

Mazurava Maryia - -

4. Závěr

Zjistili jsme, jak fungují překladače a jejich jednotlivé části, jaké struktury jsou potřebné pro implementaci překladače. Vyzkoušeli jsme v praxi metodiky a teorie, které jsou přednášené rámci předmětů IFJ a IAL.

Bohužel, se nám nepodařila práce v týmu tentokrát, ale příště se získanými znalostmi budeme mnohem více připraveni na tak velký a komplexní projekt